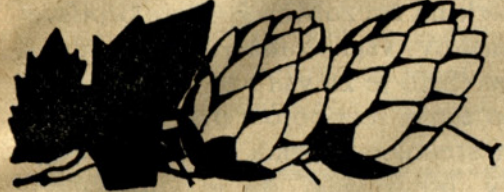

Poštnina plačana v gotovini.

Slovenski hmeljar

Glasilo Hmeljarskega
društva za Slovenijo

★ Prvi strokovni list za hmeljarstvo ★

Glasilo Hmeljarske
zadruga r. z. z. o. z. v Žalcu

Izhaja štirinajstrednevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 196

Leto VIII

Celje, dne 11. junija 1937

Štev. 11

Peronospori boj!

Neizprosno, vztrajno in dosledno boj moramo voditi proti peronospori, tej največji sovražnici našega hmelja. In to vsi, prav vsi hmeljarji brez izjeme, ker le v tem primeru bo uspeh popoln.

Pa se še vedno najdejo taki, ki stojijo ob strani v tem boju ter škodujejo s tem sebi in drugim. Tudi letos so mnogi sicer že škropili nasade prvič proti peronospori, nekateri celo že po dvakrat, toda nekateri še vedno odlašajo. Za prvo škropljenje je skrajni čas, in če to dobro opravimo, si prihranimo nekaj poznejših. Prvo škropljenje je najizdatnejše in sorazmerno tudi najcenejše.

Kdor še ni torej, naj ne odlašaja prav nič več in vsaj sedaj po prvem osipavanju nemudoma poškopri vse svoje nasade z bakreno-apneno brozgo ali bakrenim apnom. Tudi če izgleda hmelj še tako zdrav, je treba škropiti, ker bolezen je tu, četudi se morda še ni pokazala. Škropimo torej, hmeljarji, proti peronospori, do zadnjega, ker le tedaj se bomo lažje obranili te nevarne bolezni in pridelali pretežno gladko zeleno blago, ki gre vedno najboljše v denar!

Za hmeljarski sporazum

Srednjeevropski hmeljarski biro (SHB) je predložil vladam Nemčije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske, Francije in Belgije spomenico, v kateri opozarja na pretečo nevarnost nadprodukcije hmelja radi povečavanja površine nasadov zlasti na Poljskem in v Jugoslaviji. Doslej je bila v navedenih državah površina nasadov največja v letu 1928/29, ko je znašala ca. 55.000 ha. Posledica je bila silna nadprodukcija in katastro-

Poskusno škropljenje hmelja z najboljšimi Holderjevimi škropilnicami priredi v nedeljo 13. t. m. ob pol 10. uri v Braslovčah na križpotju Hmeljarska zadruga r. z. z. o. z. Vabljeni vsi hmeljarji!

falno padanje cen, kar je prisililo hmeljarje, da so skrčili nasade skoro za polovico, tako, da je v letu 1932 znašala površina le še 24.000 ha. Vključno temu pa so si radi obilnih zalog cene le počasi opomogle. Po teh bridkih izkušnjah stremi SHB že vsa leta za tem, da se ustali površina hmeljskih nasadov in tako prepreči ponovna slična katastrofa. Doslej pa so ta prizadevanja uspela le v Nemčiji in ČSR.

V Nemčiji so ustalili površino nasadov po stanju v letu 1934 na 8500 ha ter obenem uredili tudi vnovčenje hmelja. S tem niso zaščitili samo domačega hmeljarstva, temveč tudi znatno razbremenili svetovni trg. Tudi ČSR je z stabilizacijo preprečila zopetno širjenje nasadov. V Franciji in Belgiji se brez tozadevnih zakonskih določb površina nasadov od leta 1934 dalje ni znatno povečala. Nasprotno pa se je na Poljskem povečala od 2200 ha v letu 1932 na 3325 ha v letu 1936, torej za 50%, in v Jugoslaviji v istem času podvojila, namreč povečala od 1800 ha na 3600 ha. Obe državi, ki porabita sorazmerno najmanj hmelja doma, dosežeta zelo visoke pridelke in s tem nevarno ogrožata srednjeevropsko hmeljarstvo. Le v redkih letih s pičlo letino se tudi v omenjenih dveh državah hmelj gladko proda in doseže primerno ceno; že pri normalni letini pa se mora vnovčiti tudi izpod cene, kar vedno zelo kvarno vpliva na gibanje cen na svetovnem trgu.

Zadnji čas je, hmeljarji, da še pognoji vsak svoje hmeljišče s kalijevo soljo. Na široko po nasadu **40–75 kg** ali pa okrog vsake rastline po 4 zvrhane žlice kalijeve soli. **Kalij** napravi rastlino bolj **odporno proti peronospori** in da stalno, **gladko zeleno barvo** pridelka.

Površina nasadov je znašala v uvodoma navedenih državah ha:

leta	1929	1932	1933	1934	1935	1936
Nemčija	15.273	8.013	9.566	8.211	10.216	9.866
ČSR	17.264	9.664	10.341	11.014	11.241	11.364
Jugoslavija	12.000	1.800	2.000	2.975	3.500	3.600
Poljska	3.875	2.200	2.600	2.850	3.150	3.325
Francija	4.810	1.765	1.768	1.927	1.953	2.025
Belgija	1.470	490	570	719	837	850
skupaj	54.692	23.932	26.845	27.696	30.897	31.030

Pridelek hmelja pa je znašal kvintalov:

leta	1932	1933	1934	1935	1936
Nemčija	118.100	166.338	134.310	217.800	200.000
ČSR	150.199	124.048	141.166	151.745	238.500
Jugoslavija	28.000	32.000	42.800	75.500	65.000
Poljska	32.000	29.500	36.000	43.000	57.500
Francija	15.522	28.836	54.702	46.252	33.078
Belgija	7.500	16.500	22.300	25.500	25.000
skupaj	351.321	397.222	431.278	559.797	619.078

SHB čuti dolžnost opozoriti na vse te okolnosti in pokazati pot za trajno ozdravljenje srednjeevropskega hmeljarstva. In ta pot obstoja v tem, da se najprej tudi v ostalih državah po zgledu Nemčije in ČSR s strogimi zakonskimi predpisi onemogoči vsako povečanje nasadov. Države, ki več hmelja izvažajo kakor porabijo doma, naj omejijo površino nasadov v razmerju med izvozom ter domačo porabo in kakovostjo pridelka. To skrčenje nasadov bi bila le mala žrtev, ki bi jo v lastnem interesu prevzela nase vsaka teh držav, ker ima itak velike težave z vnovčenjem; saj bi bila mnogo večja žrtev vzdrževati preobsežne nasade še nadalje v celem obsegu. Že ureditev površine nasadov bi povzročila uravnovesenje in ozdravljenje srednjeevropskega hmeljarstva in zato je to najbolj nujno potrebno. Šele potem bi se uredilo po nemškem in angleškem vzorcu tudi celokupno vnovčenje hmelja ter določitev pridelovalnih in uvoznih kontingentov.

Navedeni ukrepi, ki sta jih že izvedli Nemčija in ČSR ter so jih priznali tudi drugod vsi mero-dajni činitelji v hmeljarstvu, pa ne bodo dovedli do uspeha, če se ne sporazumejo o njih tudi vlade vseh ostalih prizadetih držav ter podzamejo sličnih ukrepov v varstvo lastnega hmeljarstva. Če se to ne zgodi, bo prišlo zopet do težkega medse-

bojnega konkurenčnega boja, v katerem bodo morali nekateri okoliši sploh izginiti ter bodo tudi ostali težko oškodovani.

SHB prosi za temeljito proučitev tega vprašanja in pristanek na brezobvezno skupno posvetovanje zastopnikov vseh zainteresiranih držav o tem vprašanju. SHB je za vsa nadaljna pojasnila na razpolago in skuša tem potom ponovno doseči sporazum vseh srednjeevropskih držav, ki pridelujejo hmelj, v prepričanju, da je vprav glede hmelja sporazum res lahko mogoč. Potem pa bi tudi hmeljarstvo ne bilo več v tej meri odvisno od konjunktura in špekulacije kakor doslej.

Tako torej SHB, v katerem imajo glavno besedo češkoslovaški in nemški hmeljarji. Slovenski hmeljarji smo bili vedno za pameten mednarodni hmeljarski sporazum, pri katerem pa morajo biti seveda tudi naše koristi v polni meri zaščitene. V polni meri tudi uvidevamo, da je za trajno ozdravljenje hmeljarstva nujno potrebna povsod stabilizacija odn. maksimiranje nasadov in se za isto tudi potegujemo, četudi žal doslej brez vidnega uspeha. Naš hmeljski okoliš je med najmanjšimi in vprav zato nikdar ne bomo velikim na ljubo žrtvovali svojih pridobitev na svetovnem trgu, ker smo že ponovno dokazali, da znamo pridelati res prvovrstno blago in zato tudi izdržati vsako konkurenco. Za pošten in odkrit sporazum pa smo vedno radi pripravljani.

Razvoj svetovnega hmeljarstva

Gibanje cen zavisi v prvi vrsti od razmerja med pridelkom, ki je zopet odvisen od površine nasadov, in potrebo hmelja, ki je zopet odvisna od produkcije piva. Kako se je medsebojno razmerje teh odločilnih činiteljev gibalo zadnja leta in kakšno je danes?

Če vzamemo za površino nasadov, pridelek hmelja, produkcijo piva in porabo hmelja v letu 1929 številko 100, dobimo naslednji, prav poučni pregled:

	nasadov ha		pridelek q	
1929	78.558	100	834.250	100
1932	42.367	54	419.100	50
1935	55.500	71	628.500	75
1936	54.000	68	578.500	69
	piva hl		hmelja q	
1929	204.000.000	100	653.500	100
1932	157.700.000	77	434.000	74
1935	190.000.000	93	562.500	86
1936	202.000.000	98	625.000	95

Površina nasadov je torej dosegla lani 68% one v letu 1929 in smatra se, da je precej ustaljena pri primerni porabi hmelja. Svetovni pridelek hmelja precej koleba in je bil lani pod povprečnim. V svetovni produkciji piva in porabi hmelja, ki se bliža oni v letu 1929, se računa na daljše izboljšanje, ki pa seveda zavisi od splošnega izboljšanja gospodarskega položaja v posameznih državah.

Razno

V Ameriki so porabili v računskem letu 1935/36 (to je od 1. avgusta do 30. julija) skupno 155.323 stofov hmelja in hmeljskega izvlečka, dočim v prejšnjem računskem letu 1934/35 le 142.977 stofov.

Konsum piva v Ameriki je znašal lani 62.378.000 hl, to je za nad 17% več kakor predlani, ko je znašal le nekaj nad 53.000.000 hl. Tudi v prvih letošnjih mesecih je bil konsum piva zopet višji kakor lani.

Konsum piva v Švici je nazadoval z 2.621.000 hl v letu 1931 lani na 2.042.000 hl, to je za 23%. V Švici namreč konsum piva že od leta 1931 dalje stalno pada in je samo od predlani na lani nazadoval za 12%.

Povprečno na osebo v ČSR se je popilo v letu 1913 celih 135 l piva letno, v letu 1929 le 80 l, 1934 samo 53 l in lani komaj še 45 l. Kakor je torej razvidno, konsum piva v ČSR silno nazaduje. Bajje je tudi tam pivo predrago.

Vprašanja in odgovori

J. M. v O.: Pri nas izgleda rastlina sicer še čisto zdrava, vendar bom že škropil prvič proti peronospori. S čim naj škropim? Z bordovsko ali burgundsko brozgo ali pa z bakrenim apnom?

Odgovor: Vsako škropivo bo dobro, samo da je pravilno pripravljeno in dobro razpršeno. Ne razmišljajte torej s čim, temveč škropite čimprej, kajti škropiti je treba zaščitno, dokler je rastlina še zdrava, ker potem, ko oboli, je že prepozno.

A. B. v Č.: Stenice nam delajo mnogo škode. Kako in s čim jih preženemo?

Odgovor: Najbrže so se Vam stenice zaredile v hmeljevkah, ki jih zato prihodnjo spomlad vsekakor razkužite na ta način, da jih potegnete skozi ogenj. Zafirati stenice je težko, ker sproti pobegnejo. Škropite proti peronospori z bakrenim apnom in primešajte na 100 l tega škropiva še pol litra aphidona ali pa 2 l tobačnega izvlečka. Tako boste s tem škropivom zahirali obenem peronosporo, stenice in tudi uši. Ne

pozabite pridati tudi 35 g kazeina. Škropiti pa je treba ob oblačnih dneh, ker tedaj so stenice bolj lene, sede v vršičkih hmelja in jih je zato lažje zadeti.

Fr. O. v K.: Pred nekaj tedni sem vse nasade poškopil s $\frac{3}{4}\%$ bakreno-apneno brozgo. Dočim so ostali zdravi, se v enem vije listje in je rastlina nekam bolna. Pošiljam nekaj listov, da ugotovite, kaj je temu hmelju.

Odgovor: Listi so okuženi s peronosporo. Menda ste s škropljenjem zakasneli ali pa je tudi škropivo bilo slabo; $\frac{3}{4}\%$ bakreno-apnena brozga je namreč za sedaj že slaba in je priporočljiva 1%. Zavihanje listov pa se letos pri nagli rasti češče opaža in to menda verjetno ni noben bolezenski pojav, temveč je čisto fiziološkega izvora (vpliv talnih in klimatičnih činiteljev). Škropite ponovno proti peronospori zlasti spodnjo stran listov.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Stanje nasadov je slejkoprej zelo neenakomerno. V najboljših je rastlina že do 4 m visoko in čez, v najslabših pa tudi šele 1 m; povprečno pa je dosegla 2–3 m visoko ter se prav krepko razvija. Od bolezni in škodljivcev v nekaterih obrobni legah povzročajo stenice precej škode, pojavljajo se uši in semtertje je opaziti tudi sledove peronospore, vendar je rastlina v splošnem zdrava in dobro napreduje.

Vojvodina: Po izdatnem deževju se pri lepem in toplem vremenu rastlina dobro razvija in dosega povprečno do 3 m visoko; so pa seveda tudi še boljše razviti nasadi. Pri deževnem vremenu se je precej razširila peronospora, vendar je bila pozneje radi suhega in sončnega vremena zaustavljena. Tako je spodnje listje precej okuženo in hmeljarji že pridno škropijo. Drugih bolezni in škodljivcev zaenkrat ni opaziti.

Ceškoslovaška: Razvoj hmeljskih rastlin dobro napreduje, četudi so noči zadnji čas bile bolj hladne. Povprečno dosega rastlina 1–3 m vsioko, v najboljših nasadih pa je tudi že čez polovico opor. Nevarnost peronospore je stalno akutna, semtertje, zlasti v nižjih legah, se pojavljajo v večjem obsegu uši, pa tudi skržatov je precej. — V kupčiji je mirno, cene so popustile in lanski hmelj notira sedaj Zatec 14–26 din ter Uštěk in Roudnice 9–15 din za kg.

Nemčija: Stanje nasadov v splošnem zadovoljava, četudi je v posameznih okoliših zelo različno. Pretežno je rastlina dosegla do polovice opor, v najboljših nasadih pa tudi že do dve tretjini. Rastlina je zdrava in zaenkrat ni resnejše nevarnosti bolezni in škodljivcev; vkljub temu pa se proti peronospori že ponovno zaščitno škropi. — Na tržišču je nadalje precej zanimanja in so cene čvrste, četudi so sicer ostale v glavnem nespremenjene.

Francija: Stanje nasadov je zelo neenakomerno in rastlina splošno precej zaostala v razvoju. Hmeljišča ogroža peronospora in tudi uši se že pojavljajo. — Na tržišču je bilo zopet nekaj več zanimanja za ameriški račun. Za lanski alzaški hmelj se plačuje do 26 din in za Nord do 15 din za kg.

Škropilnice najboljše Holderjeve, **olje in mast** za motorke, **Solvay-sodo** za burgundsko brozgo, **bakreno apno** „Sfinks“ in **kazein** dobavlja svojim članom najceneje **Hmeljarska zadruga** r. z. z o. z. v **Žalcu**.

Poljska: Pri razmeroma ugodnem vremenu rastlina prav dobro napreduje. Resnejše nevarnosti kake bolezni ali škodljivcev zaenkrat ni. — V kupčiji je slejkoprej docela mirno in skoro brez prometa.

Belgija: Stanje nasadov se je pri ugodnem vremenu dobro popravilo. — Tržišče je mirno in lanski Poperinghe notira 15 din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa 18 din za kg.

Anglija: Stanje nasadov se je precej izboljšalo, vendar je rastlina slejkoprej zelo zaostala v razvoju. — Tržišče je mirno in le semtertje pride do kakega zaključka po nespremenjenih cenah.

Amerika: Pri ugodnem vremenu se rastlina dobro razvija in jo zaenkrat tudi bolezni in škodljivci ne ovirajo. — Tržišče je zelo mirno. Cene so v glavnem nespremenjene, a precej oslabele ter so le bolj nominalne. Sicer pa so zaloge boljšega blaga že precej pičle.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Hallertau)	54	61 din
Anglija	56	39 din
Amerika, domači, (Oregon)	40	15 din
inozem., zacarinjen	67	76 din
Francija (alzaški)	26	19 din
Češkoslovaška (Žatec)	26	36 din
Jugoslavija (savinjski)	22	17 din
(vojvodinski)	14	12 din
Poljska (wolinjski)	20	12 din
Belgija (Poperinghe)	15	7 din

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je prinjejnaložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema

vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Čupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.